

Ha országosan csökkent, Szegeden miért növekedett az üzemi balesetek száma

Összehasonlításoknál a számok nem mindig igazítanak el bennünket megbízhatóan. Ha felületesen szemléljük őket, kiragadva, könnyen hamis képet kaphatunk. Így van ez az üzemi és egyéb balesetek tekintetében is. Lehetséges, sőt valószínű, hogy ha csak a balesetek számát vennénk figyelembe évről évre, emelkedést fedeznénk fel. A viszonyítás azonban ezt az egész koncepciót megsemmisíti. Elképzelhető, hogy egy százalékkal több baleset történik egy gazdasági évben, mint a megelőzőben, de ugyanakkor több százalékkal növekedik az iparban foglalkoztatottak létszáma. Így a tétel mindjárt éppen fordítva igaz. Ezt csupán azért mondjuk el, mert az ellenforradalom idején számos demagóg kapaszkodott a baleseti számokba, s ezeket arra használta fel, hogy a teljesítménybérést és a szocialista versenymozgalmat befektítse — ezekre vezetve a baleseteket.

Hogyan függ össze az államosítás a balesetek csökkenésével?

A statisztikai szervek nemrégiben összegezték az üzemi balesetek számainak alakulását, s ez a reális számvetés éppen a demagógok állításainak az ellenkezőjéről győz meg. Mióta állami tulajdonba kerültek a termelő üzemek, a balesetek száma évről-évre csökkent hazánkban, mégpedig igen jelentősen — mintegy 3—5 százalékkal. Az alap, amihez a statisztikai szervek viszonyítanak, az 1938. évi állapot. Ez az eredmény azért is figyelemre méltó, mert a dolgozók létszáma közben óriási növekedett. S ha így tesztünk próbát, akkor kiderül, hogy az ezer munkásra jutó balesetek aránya jelenleg 26 százalékkal kedvezőbb, mint például 1952-ben volt.

A balesetek csökkenésének több oka is magyarázata van. Legfontosabb ezek közül az, hogy a munkásállam nagy összeget fordít a munkakörülmények szüntelen javítására érdekében. Az új üzemek már megfelelő védőberendezésekkel és egészségügyi létesítményekkel épültek és épülnek, a régi, öröklött gyárakban pedig állandó erőfeszítések folynak a munka teljesen biztonságossá tételére érdekében. Ot érte alatt több mint egymilliárd forintot fordított ilyen célokra államunk.

Tervezői munkavédelem

Az állami áldozatvállalással együtt halad a szakszervezetek napi munkavédelmi tevékenysége. A munkavédelmi felügyelők több mint tízezer esetben hívták fel különböző hibákra és baleseti forrásokra az üzemi vezetők figyelmét. Az óvrend-

szabályokat megsértő műszaki és gazdasági vezetőket 600 esetben pénzbírsággal sújtották. Fél száz film, egymillió plakát és hárommillió szakkönyv szolgálja a munkavédelmi propagandát. Jelenleg legtöbb baleset a szállításhoz tartozik, a kisarányú gépesítés miatt. Jóllehet a gépek technikája általában sokat fejlődött, a baleseteknek mintegy 22 százaléka mégis gép mellett történik, tekintve, hogy nem mindenütt és nem minden esetben fordítanak kellő gondot a védőberendezésekre. Sok baleset adódik a szabályok átlépéséből és hozzá nem értésből is.

Szeged a negatív oldalon

Körülbelül ez az országos mérleg a múlt esztendő munkavédeleméről. Minden árnyék ellenére egészében igen pozitív és biztató. Sajnos, ennek a mérlegnek Szeged a negatív oldalára esett. Az ilyen kitűnésnek igazán nem örülhetünk. Az ellenforradalom idején felbomlott a munkavédelem az egész országban — mégis helyre tudtuk billenteni a mérleget — Szeged ipara azonban 1957-ben messze elmaradt az együttes pozitív mutatószámoktól. Az elmúlt évben 362 balesettel több történt Szegeden, mint megelőzőleg. (E számban a közlekedési baleseteket is szerepelnek.) Különösen a II. félévben ugrott magasra a baleseti mutatószám, de együttesen is 25 százalék körül jár az egyik évtől a másikig való emelkedés. Főként a textiliparban és az élelmiszeriparban ölt nagyobb arányokat a három napon túl gyógyuló balesetek száma. Ez érthető e két ipar szegedi méretei miatt, de egyáltalán nem megnyugtató, és feltétlenül okkeresésre szorít.

Jobb munkavédelmi propagandát!

Amikor az országos adatokat vizsgáltuk, mindjárt

szembetűnhetett, hogy Szegeden például korántsem folyik olyan méretű munkavédelmi propaganda, mint a helyzet megkívánná. Az emlegetett fél száznyi filmből itt az utóbbi időben mindössze egyszer vetítettek a Kenderfonógyárban; a munkavédelmi irodalom nem forog közlésben; a szakszervezet munkavédelmi felügyelősege nem elég szigorú, s az üzemekben a művezetők, s egyéb vezető beosztású hivatalos emberek sem kezelik az ügyet úgy, mint jelentősége megkívánná. A balesetvédelmi oktatás legtöbb szegedi üzemben formális jellegű. A műszakiak elnézik, hogy az új munkások helytelen munkafolyamatokat gyakorolnak be és nem követelik meg a biztonsági óvrendszabályok szigorú betartását.

A hibákhoz tartozik az is, hogy a nagyobb szegedi üzemek nem a helyi, hanem a központi munkavédelmi ellenőrző apparátus felügyelete alatt állnak és ebből eredően az ellenőrzés hézagos. Így történhetett meg, hogy a Kéziszerszámgépgyár biztonsági megbízottját anélkül állították feladatkorába, hogy vizsgázott volna.

Társadalmi összefogással

Sok esetben előfordul az is, hogy az üzemek zsúfoltsága miatt növekszik a baleseti lehetőség. A Hangszerkészítő Vállalat és az Ecsetgyár munkatermei különösen kirívó példák ilyen szempontból.

Az elmúlt évi statisztikából okulva ideje volna komoly társadalmi összefogással felkutatni a hibák eredőit, és sürgősen hozzálátni az eddiginél biztonságosabb munkafeltételek megteremtéséhez, a komoly oktatáshoz és a szigorú ellenőrzéshez.

Hangulatos esten mutatkozott be a szegedi óvónők kulturális csoportja

Néhány hónappal ezelőtt a Pedagógus Szakszervezet óvónői tagozata elhatározta, hogy megalakítja az óvónők kulturális csoportját. Sok lelkes óvónő fogott össze egy vidám műsoros farsangi est előkészítéséhez. Dr. Liptai Istvánné az énekelni szerető óvónőket, Tóth Eszter a népi táncosokat toborozta. Arató Ádámné, Cserei Katalin, Kondor Mária, Veress Terézia a jelenetek kiválasztásában, bemutatásában és szervezési munkákban nyújtottak segítséget. Erdei Andrásné óvodáról óvodára járva gyűjtögette a »gyermek-szajk« vidámságait, hogy kon-

ferálását minél színesebbé tegye. Ilyen lázas készülődés előzte meg a szombat esti bemutatást. Az Orvostudományi Egyetem Művelődési Otthonának klubhelyisége este 7 órakor zsúfolásig megtelt. Örömmel láttuk a vendégek között Biczó elvtársat, a városi tanács v. b.-elnökét, s a művelődési osztály dolgozóit, a kerületi vezető igazgatókat, iskolai-igazgatókat, nyugdíjas óvónőket és mindazokat, akiket az óvónők munkája iránti érdeklődés hozott össze. A közönség lelkes tapsa közben egymásután pergett a szép énekszámok, vidám jelenetek, népi táncok. A hangulat percre percre fokozódott. Az utolsó számot műsoron kívüli meglepetésnek szánta a rendezőség. Itt mutatkozott be az óvónők »Cérnahangú együttese«, akik vidám paródiákban elevenítették meg kartársaik életét, jóindulatúlag bíralták a kerületi igazgatók, vezető gondnokok, a központi konyha és a pontatlan óvónők munkáját. Dicséret illeti a szereplőgárdát minden egyes tagját.

Műsor után megkezdődött a tánc és a gondosan megszervezett büfében a falatozás. Hajnali fél 3-ig tartott ez a színvonalas, vidám farsangi est.

Az óvónők az est tiszta bevételéből tanulmányi kirándulást szerveznek tavaszra a Bükk-hegységbe. Az elmúlt évben saját pénzükből már szerveztek egy jól sikerült tanulmányi kirándulást Dobogókőre és most hazánk másik vidékét is szeretnék megismerni.

T. P. J.

Nagy erővel folynak a ságvártelepi családiház-akció szervezési munkái

Újabb 20 jelentkező — Kisorsolták a telkeket — Március 20-ig kimérik a házhelyeket

Debrecen, Székesfehérvár is érdeklődik

A városi tanács által kezdeményezett munkás családiház-akció — mint már hírről adtuk — érdeklődést keltett több helyütt az országban. Pápa város tanácsa, majd Mezőhegyes érdeklődött az idén, a Ságvártelepen beinduló akció iránt.

Miután a Népszabadság és a Népszava részletesen beszámolt az akcióról, újabb helyeken figyeltek fel erre a kezdeményezésre. A Székesfehérvárról megjelenő Fejér megyei Hírlapban közölték az elmúlt héten egy levelet, melyben az olvasók felvetik; Székesfehérvárról is szervezzenek hasonló akciót.

A debreceni Hajdú-bihari Napló szintén az elmúlt héten számolt be azokról a tapasztalatokról, amelyet a debreceni városi tanács képviselői és a lap munkatársai szereztek, amidőn az akció tanulmányozására Szegeden tartózkodtak.

A Hajdú-bihari Napló szerint Debrecenben is megvan a lehetőség családi házak építésére, a szegedi feltételek alapján.

A Szegeden járt szakemberek tájékoztatják Debrecen város tanácsának végrehajtó bizottságát a látottakról.

Debreceni lapjaink javasolja, hogy ezt a kezdeményezést ez évben készítsék elő és a jövőben váltsák valóra a debreceni kislakás-építési-akciót is.

Természetes, hogy Szegeden változatlan erővel folynak a ságvártelepi munkás-családiház-építési akció szervezési munkái.

Köztudomású, hogy a városi tanács végrehajtó bizottsága február 15-ig hosszabbította meg a jelentkezést. A póthatáridőig

újabb húsz jelentkező volt.

Ismeretes, hogy az akció feltételei szerint az üzemi dolgozók számára a kivite-

lezési munkákat — térítés ellenében — saját vállalatuk karbantartó építőrezlege végzi. Tekintettel arra, hogy több olyan jelentkező van, aki nem üzemben dolgozik (pedagógus stb.) ezek számára az építkezést a Munkaügyi Minisztérium Móra Ferenc Iparitanulós Intézetének építkezési részlege végzi (3 házat építenek).

A Vedres István Építőipari Technikum 12 ház felépítését vállalta.

Az építetők egyébként már betétkönyvre fizetik be az építkezéshez előzetesen szükséges készpénzt. A legtöbb építető többet fizet, mint amennyi szükséges.

Az egy építetőre eső befizetett átlag 12 ezer forintot felül van.

Rövidesen a TŰZEP Kársz utcára néző kirakatában bemutatják majd a terveket és makettek az érdeklődőknek.

Az elmúlt hét végén kisorsolták a telkeket, mégpedig egyenként, tekintettel arra, hogy az építetők nagy többsége így kívánta. A kisorsolással mindenki elégedett.

A Földmérnöki Munkaközösség március 20-ig a helyszínen szétméri és kitarozza a telkeket,

arra az időre, amikor a szükséges vályog készítéséhez hozzá lehet fogni, a Víz-művek segítségével minden telkekhez odavezetik a vizet is, hogy a vályogverésnek ez a fontos előfeltétele biztosítva legyen.

Gondoskodás az öregekről

A szocialista országokban a dolgozóknak nem kell az öreg kortól félniük. A nyugdíjrendelet a Bolgár Népköztársaságban is — éppúgy mint hazánkban — gondoskodik a munkában megöregedettekről nemcsak a városban, hanem a falvakban is. Képzünk idős termelőszo- vetkezeti parasztasszonyok írják alá az első nyugdíjvetéltel igazolványukat.

Magasrendű zenei élményt nyújtott a vasárnapi filharmoniai hangverseny

Évadjának második felét a vasárnapi zenekari matinéval nyitotta meg a Bartók Béla Szimfonikus Zenekar, amely ez alkalommal Komor Vilmos, állami operaházi karnagy vezetésével, magas színvonalú produkcióval gyönyörködtetett. Komor Vilmos, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze, régi munkása a magyar zenei életnek. Az operaházi zenekar brácsapultjáról elindult karmesterei pályafutásában azon kevesek közé tartozik, aki állandóan fejlődik, mélyül, s ma is fiatalos lelkesedéssel szolgálja operai és hangverseny-kultúránkat.

Lobogó temperamentuma egyéniségének szembetűnő vonása, de ezt a szenvedélyesen vibráló tüzet a jómóltú akarát egyensúlyozza. A legapróbb részletekre kiterjedő figyelemmel szólaltatja meg pompás hangszert, a zenekart, amely pálcája alatt a színek és ritmusok árnyalatainak széles skálájával varázsolja hangzó valóságga belső elképzeléseit. Stílus- és hagyománytisztelete különösen a Brahms-szimfónia előadásában tűnt ki, de minden ütemében átgondolt, izlése, finomkezü művész. Nagy zenekari gyakorlata ellenére nyoma sincs nála a gépies rutinnak, ehelyett biztos zenei ösztönnel építi fel különböző korok muzsikáját, a korokhoz igazodó karmesterei virtuozitással.

A műsor első számaként Viskó János Szimfonikus szvitjét hallottuk. Ez az ötételes, friss invenciójú, ragyogóan meghangszerelt darab igazi értéke a mai

magyar zenének, s ezt a körművényt nem kisebbíti, hogy Kodály útmutatása nélkül meg sem született volna. A Kodály-tanítvány 20 év előtt indult el a fővárosban, ahová Erdélyből érkezett, magával hozva a Királyhágón túli sajátos erdélyi levegőt és életszemléletet. Csendes melabú, finom líra és szikrázó ötletek kergetőznek partitúrájában, amelynek harmónikus tolmácsolásáért a kiváló zenekari együttést külön dicséret illeti. Komor remekelt a hangulatkép sorozatában, amelynek fényüket, halk poézisüket és eleven szólámjatekukat a kitűnő fúvók hangszertudásának köszönik elsősorban.

Garay György érdemes művész Csajkovszkij klasszikus értékű hegedűversenyében ismét beigazolta, hogy hegedűseink élén jár mind hangszeres virtuozitásának csillogásával, mind formaépítésének nagyvonalúságával. Csodálatos olasz mester szépséges dallamíveit. Ezen a hangszeren a húzott vivőképeség tekintetében semmi különbség sincs. A két hatalmas Allegro-tételben Garay páratlan tűziátéket nyújtott a káprázatos figurációkban, a lélegzetelállító skálafutamokban, szakkatokban a tempók és dinamika szélsőséges kiakadásában. Annál megnagyobb hatót a közönséget. Csanonettójának dallamvarázsa, bensőséges kamaramuzsikája. Komor karnagy, rendkívül gondosan kísérte a versenymű szinte szimfóniá-

ra emlékeztető, gazdag témaanyagát, amely irányításával hajlékonyan simul a fűzőlamhoz. A szűnni nem akaró tapsokat a vendégművész Paganini egy Capriccio-ának tökéletes előadásával köszönte meg.

Szünet után Johannes Brahms II., D-dúr szimfóniája töltötte ki a műsort. A három tételében a természet tavaszi rügyfakadását, idillikus hangulatait festő, klasszikus fejelemű, Beethoven továbbépitő muzsika a záró IV. tételben az északnémet romantika fojtott szenvedélyű világán roppant feszültségű kitörésbe vált át. Ez a brahmsi Pastorale-szimfónia súlyos feladatot ró karmesterre és zenekarra mind technikai, mind szellemi tekintetben. Komor Vilmos itt mutatta meg komoly karmesterei tudását, a lényegre tapintó és mondanivalóját szuggesztíven kivetítő muzsikálásmódját. A profiljában hibátlanul sikerült I. tétel után lebilincselő volt a két középtétel jellegzetes, befelől néző zenekari lírájának interpretációja. Itt ismét örömmel húzzuk alá az előadó apparátus csiszoltságát, a puha fűvósó- lókat. A hangverseny koronájaként a nagy művet lezáró Finálé ragyogó tolmácsolását regisztráljuk. A karmester és zenekara méltán állott percekig tartó ünneplés központjában.

Kár, hogy a hangverseny iránt kisebb érdeklődés nyilvánult meg. Akik ott voltak, igazi ünnepi élménnyel gazdagodtak.

Szatmári Géza